

աղբիւրներ թունաւորեց, ինչպէս վկայում է պատմութիւնն, եւ աջողեց»:

Մի երրորդ տեղ ասում է:

“Շահաբբաս Մեծի ժամանակ Պարսկաստանը սկսեց ծաղկել. նա մի արդարադատ թագաւոր էր եւ միայն ձգտում էր իր տէրութիւնը ծաղկեցընել ու իր ժողովուրդն երջանկացընել: Նա իր տէրութիւնը գտաւ խիստ յօշոտուած եւ յափշտակուած, մեծ մասամբ աղքատացած եւ կողոպտուած: Բայց դժուար է հաւատալ, թէ նրա կառավարութիւնն ինչքան բարիք բերեց երկրին:”

Առաջ բերենք եւ Բէհման Միրզայի վկայութիւնը:

“Երբ որ Չղալ Օղլի սպարապետի գալութեան լուրն տարածուեց եւ նա սկսեց մօտենալ Երեւանին ու Նախիջեւանին, Շահաբբաս նկատելով, որ նրան դիմագրեւելու ոյժ եւ կարողութիւն չունի, մտածեց քշել Պարսկաստանի խորքերն Երեւանի, Նախիջեւանի եւ նրանց շրջակայ տեղերի բնակիչներին: Այդ բնակիչների մեծ մասը փճացաւ ճանապարհին, մանաւանդ Երեւանի եւ Նախիջեւանի Հայերի մեծ բաղմութիւնը հիւանդութիւնից ոչնչացաւ. նրանց քշելուց յետոյ Շահաբբաս հրամայեց, որ բոլոր արտերը հրդեհեն, այրեն, որպէս զի Չղալ-Օղլու զօրքը չկարողանայ պաշար գտնել:”

Ինչպէս տեսնում ենք, Բէհման Միրզան վաճառականութեան մասին ոչ մի խօսք չէ ասում:

Ադամ Օլէարիուս եւս ոչ մի խօսք չէ ասում գաղթականութեան եւ նրա պատճառների մասին, այլ միայն հարեւանցի յիշում է, խօսելով Զուղայի մասին, թէ “Նոր-Զուղայի